

Aan de gemeenteraad

Op 1 augustus 2024 stelde raadslid G.J. Engberts (PvdA) ons schriftelijke vragen over Leven boven een vuilnisbelt (24bb005372).

Inleidend wordt gesteld:

Geacht college,

Vandaag schreef het AD1 een verhaal over Liesan uit Zevenkamp. Deze Rotterdammer ondervindt zeer veel hinder van haar burens, die hun huis extreem verwaarlozen. De situatie is zó erg, dat Liesan ervaart alsof ze boven een vuilnisbelt woont. Onze fractie is geschrokken van dit verhaal en maakt zich zorgen. Niet alleen is het vervelend voor de burens als iemand zichzelf zo verwaarloost, de kans is groot dat de persoon in kwestie ook met grote problemen kampt. Daarom heeft mijn fractie een aantal vragen over de situatie.

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Is het college op de hoogte van het artikel? Zo ja, wat vindt u van deze schrijnende situatie?

Antwoord:

Ja, ten tijde van het artikel was er al contact met Team Woningvervuiling & Advies van de gemeente Rotterdam (afdeling P&SZ, team Bijzondere Taken). Er was sprake van een zorgwekkende situatie.

Vraag 2:

Hoe reflecteert het college op het handelen van de gemeente in deze casus?

Antwoord:

Deze casus is behandeld volgens de werkwijze, zie hiervoor het antwoord op vraag 5. Het is in deze casus gelukt tot oplossingen te komen.

Vraag 3:

Hoe vaak komen er vergelijkbare meldingen binnen bij de gemeente?

Antwoord:

In 2024 zijn er tot nu toe 290 meldingen bij het team Woningvervuiling & Advies binnengekomen.

Vraag 4:

Welke problematieken liggen er over het algemeen aan ten grondslag bij mensen die hun huis, zichzelf en daarmee hun omgeving op die manier verwaarlozen?

Antwoord:

De onderliggende problematiek loopt uiteen. Het grootste deel komt voort uit psychosociale problematiek, maar ook dementie, somatische problemen (bijv. diabetes) psychiatrie en verslaving kunnen oorzaak van de vervuiling zijn. Vaak komen verlies, trauma en schaamte hier bovenop, waardoor de vervuiling (of verzameling) lang verborgen blijft. Slechts 10% heeft (enkelvoudige) verzamelproblematiek.

Vraag 5:

Wat is de werkwijze van de gemeente als dit soort meldingen binnenkomen?

Antwoord:

De meldingen worden altijd vanuit ondersteuningsperspectief benaderd. Het Team Woningvervuiling & Advies is erin gespecialiseerd de onderliggende problematiek te herkennen en hierop te handelen vanuit de Wmo2015. Meldingen komen overal vandaan: mensen weten de gemeente hiervoor goed te vinden. Allereerst wordt onderzoek gedaan naar de melding door contact te zoeken met de melder en betrokken professionals (verhuurder, politie, hulpverlening). Vervolgens wordt een huisbezoek afgelegd om kennis te maken met de bewoner en de (woon)situatie te bekijken. Als er daadwerkelijk een probleem is en de bewoner wil hulp, dan wordt dit in gang gezet. Het schoonmaken van de woning is altijd onderdeel van het plan om ondersteuning en zorg te bieden op de onderliggende problematiek. Er zijn hierbij korte lijnen zoals met de ketenpartners in de wijk. Als iemand geen hulp wil, dan kan bemoeizorg vanuit het wijkteam of vanuit de tweede lijn ingezet worden. Als er een sterk vermoeden is van vervuiling of verzameling kan Team Woningvervuiling & Advies hierbij ondersteunen. In enkele gevallen (slechts 5 gevallen per jaar) wil iemand geen hulp en blijft er overlast bestaan en/of speelt er gevaar (bijvoorbeeld brandgevaar of gezondheidsrisico), dan is het mogelijk drang en dwang toe te passen. Er is een convenant afgesloten met de brandweer en Bouw- en woningtoezicht van de gemeente om hier uitvoering aan te geven. Vaak kiezen mensen op de dag zelf alsnog voor een vrijwillige schoonmaak.

Vraag 6:

Hoe gaat het college voorkomen dat dit soort situaties vaker voorkomen?

Antwoord:

Het gaat om het voorkomen van onderliggende problematiek. Mensen schamen zich vaak voor de situatie en vragen niet gauw om hulp. Vervuilingssituaties blijven wel excessen. We hebben een goede werkwijze en het is van belang om dit in de luwte op te lossen. Exposure van mensen in een vervuilingssituatie werkt vaak nog meer schaamte en het mijden van zorg in de hand. Vroegsignalering en 'omkijken naar elkaar' zijn van belang.

Vraag 7:

Welke instrumenten heeft de verhuurder in handen om op te treden bij dit soort situaties? En zijn deze instrumenten volgens u voldoende?

Antwoord:

Bij aanhoudende overlast en dreigend gevaar heeft de verhuurder op basis van de huurovereenkomst instrumenten om te handhaven. In deze gevallen kan de verhuurder met de huurder een vrijwillige gedragsaanwijzing overeenkomen, de rechter een gedragsaanwijzing verzoeken, al dan niet in combinatie met een (voorwaardelijke) ontbinding van de huurovereenkomst. Wanneer de huurovereenkomst is ontbonden kan een procedure tot ontruiming starten. Maar daarmee te beginnen schrikt alleen maar af. Het levert de verhuurder meer op om de samenwerking met andere partijen te zoeken. Woningvervuiling is namelijk in eerste instantie een probleem veroorzaakt door onderliggende problematiek. Als de situatie wordt benaderd als overlastprobleem dan biedt dat geen blijvende oplossing. Een vervuilingssituatie ontstaat daarnaast niet van de één op andere dag en het werkt meestal om een duurzaam en gezamenlijk plan te maken. Concluderend kan gesteld worden dat er voldoende instrumenten zijn om woningvervuiling tegen te gaan en aan te pakken.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

C.J. Schouten